

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **J. S.**, zastoupený J. S., zákonnou zástupkyní, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 8. 2018, č. j. MPSV-2018/174360-912, v řízení o nesouhlasu Krajského soudu v Plzni s postoupením věci Krajským soudem v Hradci Králové, pobočkou Pardubice,

t a k t o :

K projednání věci vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 16 Ad 94/2018 **je příslušný** Krajský soud v Hradci Králové.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce podal dne 1. 11. 2018 u Krajského soudu v Hradci Králové prostřednictvím své zákonné zástupkyně žalobu proti rozhodnutí, kterým žalovaný k jeho odvolání změnil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Příbrami tak, že mu přiznal nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „TP“ ode dne 1. 12. 2017 do 31. 1. 2021.

[2] Krajský soud v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích usnesením ze dne 7. 11. 2018, č. j. 52 Ad 15/2018 - 25, postoupil věc Krajskému soudu v Plzni. V odůvodnění uvedl, že žalobce se domáhá přezkoumání rozhodnutí uvedeného v § 7 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Místně příslušný je proto krajský soud, v jehož obvodu má žalobce bydliště. Rozhoduje však faktický stav, jenž nemusí být totožný s pojmem trvalý pobyt. Krajský soud proto uzavřel, že ačkoliv je žalobce dle výpisu z registru obyvatel trvale bytem v obvodu Krajského soudu v Praze, vzhledem k tomu, že mu byla nařízena ústavní výchova (rozsudkem Okresního soudu v Příbrami ze dne 15. 6. 2016, č. j. 11 P 30/2011 - 68) a od počátku roku 2017 se nachází v Dětském domově se školou H., okres D., jde o místo, kde se nyní žalobce fakticky zdržuje. Krajský soud proto rozhodl o postoupení věci Krajskému soudu v Plzni.

[3] Krajský soud v Plzni nesouhlasil s výše popsaným postupem, a proto předložil uvedenou věc k rozhodnutí o místní příslušnosti Nejvyššímu správnímu soudu dle § 7 odst. 6 s. ř. s. V podání doručeném Nejvyššímu správnímu soudu dne 12. 12. 2018 Krajský soud v Plzni uvedl, že dle výpisu z technologického centra Ministerstva vnitra ze dne 5. 12. 2018 má zákonná zástupkyně nezletilého žalobce – matka J. S. – od 5. 11. 2018 trvalé bydliště na adrese M. n. X, X B. n. S., okres S., která patří do obvodu Krajského soudu v Hradci Králové. Předtím měla trvalý pobyt od 6. 9. 2000 na adrese K. X, X R. p. T., okres P., tudíž dle názoru Krajského soudu v Plzni není důvod k postupu dle § 7 odst. 3 s. ř. s. Navíc dotazem v uvedeném dětském domově soud zjistil, že matka žalobce usiluje o přemístění syna blíže současnému bydlišti v okrese Svitavy.

[4] Nejvyšší správní soud o věci uvažil následovně.

[5] V nyní projednávané věci byla žaloba podána proti rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí, kterým byl žalobci přiznán nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „TP“. Jedná se tedy o věc, která spadá do vymezení § 7 odst. 3 s. ř. s. a pro určení místní příslušnosti soudu se uplatní v tomto odstavci uvedená pravidla.

[6] Podle § 7 odst. 3 s. ř. s. „[v]e věcech důchodového pojištění a dávek podle zvláštních předpisů vyplácených spolu s důchody 1a) a ve věcech zaměstnanosti, ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, dávek státní sociální podpory, dávek pěstounské péče, dávek pro osoby se zdravotním postižením, průkazu osoby se zdravotním postižením, příspěvku na péči a dávek pomoci v hmotné nouzi je k řízení příslušný krajský soud, v jehož obvodu má navrhovatel bydliště nebo sídlo, popřípadě, v jehož obvodu se zdržuje“.

[7] Místně příslušným soudem k projednání žaloby je proto krajský soud, v jehož obvodu má navrhovatel (žalobce) bydliště. Krajský soud v Plzni nesprávně argumentuje trvalým bydlištěm zákonné zástupkyně (matky) žalobce, neboť z textu § 7 odst. 3 s. ř. s. vyplývá, že rozhodným je bydliště žalobce, kterým je v nyní projednávané věci nezletilý J. S.. Žalobou napadeným rozhodnutím bylo rozhodnuto o jeho právech a povinnostech. Skutečnost, že za žalobce podala žalobu jeho matka, odpovídá § 35 odst. 1 s. ř. s., který stanoví, že účastník, který nemá procesní způsobilost, musí být v řízení zastoupen zákonným zástupcem. Tato okolnost však není rozhodná pro stanovení místní příslušnosti soudu.

[8] Při zkoumání místní příslušnosti platí zásada *perpetuatio fori* (trvání příslušnosti), podle které jsou pro určení příslušnosti až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 10. 10. 2007, č. j. Nad 13/2007 - 39, č. 1458/2008 Sb. NSS či usnesení rozšířeného senátu ze dne 20. 11. 2018, č. j. Nad 99/2018 - 75). Jestliže se v průběhu řízení tyto okolnosti změní, nemá to na určení příslušnosti vliv.

[9] Dle § 32 s. ř. s. je řízení zahájeno dnem kdy návrh (žaloba) došel soudu. V nyní projednávané věci je tedy třeba vyřešit otázku, kde měl žalobce bydliště ve smyslu § 7 odst. 3 s. ř. s. ke dni 1. 11. 2018, tedy ke dni, kdy byla žaloba doručena ke Krajskému

soudu v Hradci Králové. Skutečnost, že žaloba byla dále dne 5. 11. 2018 postoupena pobočce v Pardubicích, nemá na okamžik dojití žaloby soudu vliv.

[10] Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 20. 3. 2013, č. j. Nad 17/2013 – 16, vyložil, že bydlištěm fyzické osoby podle § 7 odst. 3 s. ř. s. je místo, kde tato osoba bydlí s úmyslem zdržovat se zde trvale. Při určování místní příslušnosti soudu podle bydliště osoby tak rozhoduje faktický stav, který nemusí být totožný s ohlašovaným pobytem podle správních předpisů.

[11] Na tento závěr Nejvyšší správní soud navázal nyní již konstantní judikaturou týkající se místní příslušnosti soudu dle § 7 odst. 3 s. ř. s., podle níž je přirozenou součástí pojmu „bydliště“ podmínka, že se navrhovatel v místě pobytu zdržuje dobrovolně. Ačkoliv judikatura vznikla na případech žalob podávaných osobami ve výkonu trestu odnětí svobody, kdy Nejvyšší správní soud shledal, že věznice, ve které žalobce pobývá, nemůže být místem jeho bydliště, neboť nemá úmysl tam trvale zdržovat a jedná se o okolnost dočasnou a na jeho vůli nezávislou (srov. např. usnesení ze dne 21. 4. 2015, č. j. Nad 87/2015 – 40, či ze dne 24. 9. 2015, č. j. 235/2015 - 21), stejná kritéria pro posouzení bydliště dle § 7 odst. 3 s. ř. s. je třeba aplikovat i na další případy a v nyní projednávané věci.

[12] Žalobce byl umístěn v dětském domově rozhodnutím soudu, jedná se o opatření na jeho vůli nezávislé a svou povahou též dočasné. Nelze proto přisvědčit Krajskému soudu v Hradci Králové, který konstatoval, že žalobcovým bydlištěm pro účely určení místní příslušnosti je dětský domov.

[13] Za žalobcovo bydliště je proto v souladu s výše uvedenou judikaturou třeba považovat adresu, na které by se zdržoval, kdyby nebyl umístěn v dětském domově. Za obvyklých okolností by takovým bydlištěm bylo místo, kde žalobce bydlel před svým pobytem v dětském domově. Vzhledem ke skutečnosti, že matka žalobce se však v mezidobí přestěhovala, lze předpokládat, že pokud by žalobce nepobýval v dětském domově, přestěhoval by se s ní, neboť dítě obvykle bydlí u svých rodičů či alespoň jednoho z nich. Ostatně v tomto směru také žalobce prostřednictvím své zákonné zástupkyně projevil vůli uvedením stejné adresy v žalobě.

[14] Žalobcovým bydlištěm pro účely určení místní příslušnosti je proto M. n. X, X B. n. S., které je jako jeho bydliště uvedeno v žalobě, a které je dle výpisu údajů z centrální evidence obyvatel vyžádaného Krajským soudem v Plzni od 5. 11. 2018 též místem trvalého pobytu matky žalobce. Tato adresa je však rozhodná nikoliv proto, že se jedná o bydliště matky, jak uvedl Krajský soud v Plzni, ale proto, že lze předpokládat, že pokud by žalobce nepobýval v dětském domově, bydlel by se svou matkou.

[15] Ačkoliv ke dni podání žaloby (1. 11. 2018), měl žalobce trvalý pobyt evidován na adrese K. X, X R. p. T., z výše uvedené judikatury je zřejmé, bydlištěm dle § 7 odst. 3 s. ř. s. je místo faktického pobytu a ohlašovaný pobyt proto není rozhodující.

[16] S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud nesouhlas Krajského soudu v Plzni s postoupením věci důvodným. Místně příslušným k rozhodnutí o žalobě je Krajský soud v Hradci Králové, neboť je v jeho obvodu má žalobce bydliště.

[17] Rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o otázce místní příslušnosti jsou soudy vázány (§ 7 odst. 6 *in fine* s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. března 2019

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu